

SLOVENSKI NAROD.

Izjaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 16 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po ulici, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez letodolne vplačilne naročnine se ne odira. Za oznanila se plačuje od petdesetopne poštne vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knaševih ulah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovolje pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnštva telefon št. 85.

Pluralitetna volilna pravica.

V odseku za volilno preosnovo se je sprožil, kakor je bilo pričakovati, tudi predlog, naj bi se dale onim, ki nosijo večja državna bremena, in tistim, ki imajo višjo duševno izobrazbo, pri volitvah tudi večje pravice; mesto splošne in enake volilne pravice naj bi se uvedla pluralitetna volilna pravica.

Na prvi pogled se zdi ta zahteva umestna in pravična, ako se pa globlje stvar premisli in se resno uvažujejo vsi protirazlogi, mora vsak trezen politik priti do prepričanja, da bi uvedba pluralitetne volilne pravice značila za ljudstvo veliko krivico, ki bi ne bila nič dosti manjša, kakor ona, ki jo je povzročal današnji kurialni volilni sistem.

Kdor plača več davkov, ta naj uživa v državi tudi večje pravice, to načelo je bilo upravičeno svoje dni, ko so državna bremena tvorili skoro izključno direktni davki, v sedanjosti pa, ko zajema država glavni vir svojih dohodkov ne iz direktnih, nego v prvi vrsti iz indirektnih davkov, je ta princip le teloma umesten.

Direktni davki so že zdavnaj izgubili svojo nekdanjo veliko važnost v državnem gospodarstvu, zakaj druga bremena, ki slone na ramah državljanov, so dosegla tako visoko, da tvorijo direktni davki v množici drugih državnih dohodkov uprav neznaten del.

In dočim so direktni davki omejeni na ožji krog, rekli bi, onih, ki so „beati possidentes“, so indirektni davki splošni, to je plačuje jih vsak državljan brez razlike in izjeme.

Toda s temi splošnimi davki še niso izrpana enaka bremena, ki jih imajo enako nositi vsi državljan. Vsakega državljana veže še splošna vojaška dolžnost in ta krvni davček odtehta gotovo bogato vse druge dajatve, ki jih nalaga država vsakemu posamezniku. Vojaška služba je splošna državljanska dolžnost in ako

naj enake dolžnosti odgovarjajo tudi enakim pravicam, potem tiči baš v tem načelu glavni in edino merodajni argument za splošno in enako volilno pravico.

Načelo: „enake dolžnosti — enake pravice“ si je že zdavnaj pridobilo splošno veljavo in priznava je vsakdo, ki je dostopen modernim, naprednim in demokratskim idejam. Specialno mi Slovenci se borimo, odkar smo stopili v politično življenje, za ta princip in smemo biti zadovoljni, ako se je po dolgem času jelo dani tudi že v krogih, ki so sicer bili mnenja, da morajo vsi državljani pač imeti enake dolžnosti, ne pa enake pravice. Mi Slovenci se torej absolutno ne moremo strinjati z zahtevno po pluralitetni volilni pravici, izključeno je potemtakem tudi, da bi slovenski poslanci mogli podpirati predlog, ki so ga v volilnem odseku stavili nekateri reakcionarni njegovi člani in ki meri za to, naj se mesto enake uvede pluralitetna volilna pravica.

Razume se, da ta predlog tudi nima nade, da bi v odseku prodr. Brez boja se pa tudi ta predlog ne bo pokopal v odseku. Njegovi zagovorniki, ki so sploh načelni nasprotniki uvedbe splošne in enake volilne pravice, bodo pri tej priliki napeli vse svoje moči, da bi, ako ne preprečili, pa vsaj otežkočili njim skrajno neljubo volilno preosnovo.

Slovenci smo odkritosrčni prijatelji takšne volilne reforme, ki bi res slonela na načelih splošne in enake volilne pravice in ne bilo bi bolj navdušenih boriteljev za takšno volilno reformo, kakor bi bili Slovenci. Toda volilna reforma, kakršna je predložila in izdelala vlada in kakor jo je prikrojil odsek, je za nas Slovence tako krivična, da se ne more zanj navduševati nobeden pošten Slovenec in naj je sicer še tako vnet za splošno in enako volilno pravico, ki je baje podlaga te preosnove.

Proti tej volilni reformi se je tudi izrekel, ako izvzamemo edino naše kranjske klerikalce, ki so jim,

žal, strankarske koristi več nego obče-narodne, ves slovenski narod, ki od svojih poslancev odločno zahteva, kakor to izpričujejo številni politični shodi in na njih sklenjene resolucije, naj energično nastopijo proti vladni volilni reformi, ako se ne popravijo krivice, ki se hočejo s to preosnovo zadati slovenskemu narodu v celoti, predvsem pa koroškim in štajerskim Slovincem.

Pri pretresovanju predloga o pluralitetni volilni pravici se bo slov. odsekovič članom ponudila prilika, da jasno označijo napram vladi stališče, ki je zavzema slovenski narod v zadevi volilne reforme.

Vladi je treba povedati, da smo Slovenci odkritosrčni prijatelji pravične in poštene volilne reforme, ne moremo se pa navduševati za tako preosnovo, ki hoče pod krinko splošne in enake volilne pravice ustvariti iz nas Slovencev državljane druge vrste, ki imajo s svojimi nemškimi sovravljanji pač enake dolžnosti, ne pa enakih pravic. Konsekventno, se naj izvede v vladnem reformnem delu načelo enakosti, potem se bode tudi slovenski narod z navdušenjem zavzel za vladni načrt volilne preosnove.

Za kurialnim volilnim sistemom uvajati pluralitetno volilno pravico, bi bilo absurdno, na mestu je edino absolutno enaka volilna pravica, polovičarstvo v tem oziru bi bilo slabše, kakor če bi vse ostalo pri starem.

Stoječ na stališču absolutno enake volilne pravice morajo slovenski poslanci zahtevati, da se dá slovenskemu narodu na Koroškem, Štajerskem in Primorskem toliko mandatov, kolikor mu jih gre po številnosti njegovega naseljenja. Vladni načrt se mora v tem oziru popraviti, in če je slovenskim poslancem določena pot obstrukcije, ki jo jim je narod naravnost ukazal na nešteti shodih.

Ako vlada neče uvaževati naših upravičenih zahtev, je našim poslancem odkazano mesto med odločnimi nasprotniki vladne volilne reforme. Skrajnosti se dotikajo. Kot najodkri-

tosrnejši pristaši splošne in enake volilne pravice se morajo slovenski poslanci postaviti v isto vrsto z onimi, ki so načelni nasprotniki enake volilne pravice. Odij jih naj ne straši! Naj pade vladna volilna reforma, saj mora takoj za njo priti druga preosnova, ki bo res pravična vsem narodom in dejansko slonela na načelu splošne in enake volilne pravice!

Volilna reforma in Slovinci.

(Govor dr. Dimnika na shodu v Slov. Bistrici dne 9. t. m.)

(Konec.)

V srce mora zaleteti rodoljubnega obmejnega Slovence, da imamo slovenske zastopnike, ki zagovarjajo to volilno reformo, in gnev ga mora pretresti, ko čuje iz ust voditelja slovenske stranke, da obmejni Slovenci z volilno reformo relativno največ pridobimo.

Sicer tudi kranjski Slovenci z volilno reformo ničesar ne pridobijo. Odpadeta sicer dva nemška veleposestniška mandata in jih dobe Slovinci. Pomisliti pa je, da bi se bila dala ta dva mandata, četudi šele v drugi ali tretji generaciji, za Slovence pridobiti. Pa če bi imela ta dva mandata ostati za vedno nemška, večja rana je na čisto slovenskem telesu Kranjske kočevski ljudski mandat kakor ta dva veleposestniška mandata.

Kje pa naj je tisti dobiček, za katerega nas Štajerce zavida voditelj slovenske ljudske stranke?

Slovenci smo zadnja leta v spodnještajerskih mestih in trgih toliko napredovali, da je bilo upanje upravičeno, da si priborimo v doglednem času celjski mestni mandat. Ako se sprejme volilna reforma, nam je ta mestni mandat izgubljen za nedogleden čas. In celjski mestni mandat bi bil Slovincem več kakor dva mandata. Ravno v tem tiči največja zloba vlade, da nam ne da nobenega mestnega man-

data. Vlada hoče pač nas Slovence pokazati svetu kot manj vredni narod, ki nima svojih mest in trgov in nima svoje kulture. Ta madež, da niso spodnještajerski trgi in mesta naša, bi si izprali brez volilne reforme, z volilno reformo nam ostane za nepregledno vrsto let in desetletij!

Ne gre se samo za to, koliko poslancev imamo, ampak tudi, kje jih imamo! Ni tolike vrednosti, da imamo med 516 poslanci enega ali dva poslance več, kakor da imamo med temi tudi poslance mest in trgov.

In kakšen dobiček imajo šele Korošci! Do sedaj sicer niso imeli nobenega gotovega mandata, imeli se pa dva mandata, katera bi si z vztrajnim delom sčasoma priborili. Po volilni reformi pa dobe en mandat, pa ta edini mandat je ravno tako, ali še manj gotov, kakor sta bila dosedanja! Bolest prešine vsakega rodoljuba, ko vidi v kako žalostno usodo obsoja volilna reforma koroške Slovence! Nad 100.000 koroških Slovencev naj nima ne enega gotovega mandata! Z razdelitvijo volilnih okolišev naj se razdobi moč koroških Slovencev, da so za vedno obsojeni v politično nedelavnost, v narodno smrt! Slovenski Korotan, zibelj slovenstva, najlepši del slovenske zemlje, naj damo, naj pade severna predstraža, da se udere povodenj v srce slovenskih zemelj, samo da dobimo čim preje občno in enako volilno pravico?! Nikdar ne sprejmemo za to ceno občne in enake volilne pravice! Glasno kličemo našim poslancem, da nočemo volilne reforme, kupljene z izdajstvom in prodajo koroških bratov!

Pri tej narodni nesreči, ki nam grozi, napaja nas edino z veseljem, da se je našel v koroških bratih tak odpor proti kričeči krivici. S ponosom gledamo na njih voditelje, ki stoje s pogumom obupa na braniku proti tujim in domačim sovražnikom! Tembolj pa obžalujemo one, ki se v svoji slepi strasti zaganjajo v te značajne in nesebične može.

LISTEK.

Tragični junak.

Spisal Fr. Košir.

Bil je blede, suh in visok, veličastnih poz, zamišljene fiziognomije, bil je tragičen junak. Pisal sem že nekoč o njem, in dobri fant je zavohal moj sobotni feljton in se čudil svojem portretu. Mnogo lepih lastnosti sem mu dal in opisal sem ga kot vro delavnega, bogu in ljudem dopadljivega mladega moža, le eno sem mu očitil, ali pravzaprav ne njemu, ampak njegovi izvoljenki, lepi in čudo premeteni Fifi. Očitil sem ji na zelo mil in galanten način, da je še šolarica in nedolžna kot letošnja gos. On pa, moj tragični junak, je bil užaljen; njegova kavalirska dolžnost je to bila.

Njegova kavalirska dolžnost! Užalil sem mu bil ljubico Fifi, torej sem užalil tudi njega, ker sem bil oskrbnik njegov ideal. Rekel sem ji, da je gos, ali vsaka vrla gospodična bo ob tem nazivu tako zavihala nos, da boš takoj rekel: „Ne, to ni gos, ampak

nekaj drugega!“ Rekel sem bil ljubici Fifi, da je še otrok, da ne more umeti ljubezni in zaljubljenih besed, ker misli, da je ljubezen na ta način sladka kot med — kar sicer pesniki trdijo — in da se poljubi berejo kot bonboni. Kratkotamo, tisti tragični junak je bil užaljen. Razjezil se je nad menoj, ker sem pisal resnico. No, to naj bo pozabljeno, ali njega, mladega moža, svojega junaka — Marcipan naj bo njegovo ime — kličem za pričjo, ako se ni drugi teden po zgoraj opisanih dogodkih, t. j. po tistem dnevu, ko sem bil razžalil ljubico Fifi, pripetilo naslednje:

Marcipan, tragični junak, je stopal po mostu in prebiral lažnjivo-zaljubljena pisma, ki mu jih je pisala Fifi.

„Moj dragi ljubček, kot da je udarila strela v moje srce, tako me je presunila tvoja ljubezen. Srce mi gori, srce mi je „rdeč ogenj s plamenom“, o katerem zna lepo pesem črevljar Frona, srce mi je velika, goreča krogla, ki si jo prižgal Ti, moj predragi...“

Pismo se je nadaljevalo na ta način, v tem bobnečem slogu, polnem

pretiranih fraz, predrznih in smešnih podob. Ampak vidi se že iz pisma, da ljubica Fifi res ni bila letošnja gos; bila je nekaj drugega.

Gospoda moja, ako bi jaz dobil takšno pismo, bi šel brez odloga k dotični svoji čestilki in bi ji rekel: „Poljubi me, Fifi, objemi me, Fifi, ker ženske poljube in objeme imam rad.“ — Res to mi zelo dobro de in hasne mojemu zdravju.

Ako bi Fifi to storila, bi ji verjel, ako ne, bi ji pa ne verjel in jaz bi jo zgrabil močno za obe lici in bi jo poljubil. Tako!

Takšno pismo je torej prejel Marcipan, ali na koncu je stal pripis:

Ps.: Govoriti moram s Teboj. Stvar je nujna in tajna! Zvečer ob 10. uri na pokopališču pri Sv. Krištofu, glavna steza.

Marcipan je strmél. Rendezvous pri Sv. Krištofu! Kjer se shajajo mrtvi, tja pojde nočjo živ človek z drhtečim, rdečim srcem in bo pričakoval svoje ljubice. Ure bodo odbile deset, Fifi še ni, pač pa se bodo začele plaziti med križi bele sence, iz groba se bo pokazala suha, koščena roka, vstala bo glava in votle oči se

bodo srepo uzrle v zaljubljenega mladenciča, ki je prišel na pokopališče čakati svoje ljubice. Ciprese bodo drhte, majali se križi, pokala zemlja, a Marcipan blede in čaka...

Bil je blede, suh in visok, junak tragične postave. — Zvečer ob 10. uri na pokopališču pri Sv. Krištofu, glavna steza.

Ob določenem času je stal Marcipan na svojem mestu. Ravno je bil zaprl za seboj velika železna vrata in se ustavil sredi pota. Oziral se je na levo in desno ter naprej, kjer stoji veliki križ. Skozi glavo mu je letelo nekaj groznih spominov, videl je v duhu sloko postavno umrlega strica, a takoj mu je šinil zopet mimo spomin na ljubico Fifi. In mislil je nanjo, lepo in vitko, bujno in koprnečo, a tako čudovito! Napovedala mu je rendezvous na pokopališču! Ako je mislila, da ne pojde tja, ako je poskusila njegovo srce, naj vidi, da je Marcipan junak, da jo ljubi brezumno. Zanj gre v smrt, zanj gre na boj z mrtvimi sencami, ki ustajajo opolnoči in začno divji in grozni ples v belih prtihi po grobeh.

Marcipan se je zagledal v temno

senco za visokim kamenitim spomenikom, na katerem je bil urezan mašni kelih. In tedaj se je spomnil povesti o mrtvem duhovniku, ki hodi poneči nazaj masašev brezglavim vernikom. Pretresala ga je groza.

„In če poginem!“ je dejal Marcipan, se obrnil na levo med grobe in se vil med spomeniki ter skakal čez gomile. Sedel je na mašnikov grob in čakal svoje ljubice.

Ura je bila polenajstih, a Fifi od nikoder. „Počakam do polnoči, do tedaj me ne bo konec, do tedaj mrtvi nimajo pravice do mene. Potem odidem.“

Tako je sklenil Marcipan, se naslonil na križ in mislil na svojo ljubico. Čez nekaj časa se mu zazdi, da se gomila pod njim maje, da se ruši prst in dviga zemlja, kakor bi ril krt pod njim. Vedno večja je bila moč, gomila se je trgala, križ se je prevrnil in grob se je odprl.

Marcipan je strahu umrl in videl belo senco, ki se je sklonila nad njim in ni slišal glasu, ki mu je zatulil na uho: „Kaj me budiš iz mrtvaškega spanja!“ Blagor Marcipanu!

Dve napaki se vlečeta, kakor dve dolgi, črni senci v volilnem odseku: da so zapustili stališče absolutnega principa enake volilne pravice. Ko so zapustili ta princip, morala je ležati moč v Nemcih, in metati so se morale koncesije za koncesijo Nemcem. In da so hoteli na vsak način napraviti za vlado kupčijo z volilno reformo, in kazali celemu svetu, da hočejo volilno reformo za vsako ceno. Ti dve napaki sta razen drugih poglavitnih vzrokov našemu porazu.

Vladni načrt je bil v volilnem odseku z malimi spremembami sprejet, sedaj se bliža odločitev v zbornici, s katero se odloči usoda obmejnih Slovencev. Biti ali nebiti je sedaj vprašanje obmejnih Slovencev.

Danes zborujemo, da zaključimo našim poslancem: Zavedajte se svojih dolžnosti! Zadnja ura je, da popravi slovenska delegacija, kar se je zgrešilo v volilnem odseku.

Moč občine in enake volilne pravice je tolika, da mora prej ali slej zmagati. To naravno pravico si pribore narodi prej ali slej! Ta pravica pa mora biti čista in neizkaljena. Boljše čakati, da dosežemo pozneje res enako volilno pravico, kakor seči sedaj s takimi žrtvami po volilni pravici, ki se nam ponuja s to reformo! Ako se sprejme ta načrt, zapečaten je usoda obmejnih Slovencev, z njo usoda celega slovenskega naroda!

Naši poslanci naj gledajo, da jih ne bodo kleli pozni rodovi, in naj si zapomnijo, da je zapisano na naši zastavi:

Proč z volilno reformo!
Živela občina, resenaka volilna pravica!

Volilna reforma.

Dunaj, 13. septembra. V odseku za volilno reformo je minister baron Bienert odgovarjal na zahteve, naj bi se dala volilna pravica tudi ženskam. Rekel je, da je vlada pri sestavljanju volilne reforme vsestransko razmišljala tudi to vprašanje, a prišla je do sklepa, da ne kaže v sedanjih razmerah dati ženskam volilne pravice, ker je na celnem svetu, kjerkoli so uvedli splošno volilno pravico, niso dobile. Nadalje pa temelji volilna pravica tudi na predpogojih, da volilec izpolni vojaško dolžnost, direktno ali indirektno, česar tudi pri ženskah ni. — Posl. dr. Adler je izjavil, da so socialni demokratje za žensko volilno pravico, toda ne marajo varati, ker vedo, da bi tak predlog dobil v zbornici le malo glasov. Potem je govoril proti določbi, da bi moral volilec bivati eno leto v kraju, kjer bi smel potem voliti. Delavstvo sicer take določbe ni sprejelo, a vendar bo tudi k temu molčalo, samo da se splošna volilna pravica doseže. — Minister baron Bienert je odgovarjal, da se je določba o enoletnem bivanju morala sprejeti v načrt že zaradi volilno-tehničnih vzrokov, ker bi brez vsake določbe bilo skoraj nemogoče sestavljati pravilno volilne imenike. Priporočal je odseku, naj

sprejme vladni načrt nespremenjen. — Posl. Zazvorka je kritikoval v daljšem govoru politiko Mladočehov. Govorilo je še več poslancev, nakar se je začelo glasovanje o § 7., ki je bil sprejet v obliki vladne predloge, vsi spreminjalni predlogi pa so bili odklonjeni. Potem se je začelo razpravljati o členu I. Posl. Čhoc je v svojem govoru ostro napadal institucijo gosposke zbornice. Rekel je, da vlada ni imela poguma kaj spremeniti glede gosposke zbornice. Dokazoval je, da je vlada vedno zamenjajala deželne zbornice in deželne ustave. Bolje bi bilo, razširiti kompetenco deželnim zborom ter odpraviti gosposko zbornico. Pri uvedbi splošne volilne pravice bi bilo treba tudi omejiti vladarjeve sankcijske pravice. Nadalje je izjavil, da njegova stranka zahteva z državnopravnega stališča, da se morajo Češka, Moravska in Šlezija združiti k skupni zakonodajni korporaciji, ki bo imela pravice državnega zbora. Končno je predlagal na mesto členu II. besedilo: „Državni zbor sestoji iz poslanske zbornice.“ Njegov predlog je bil odklonjen, člen I. pa sprejet v obliki vladne predloge.

Jutri ima odsek zopet sejo.

Protigrški izgredi na Bolgarskem.

Carigrad, 13. septembra. Patrijarh je naznanil v seji obeh svetov, da mu je veliki vezir zagotovil, da so velesile na posredovanje turške vlade odredile vse potrebno, da se vrnejo Grkom cerkve in cerkvena poslopja, ki so jih zavzeli Bolgari in da morejo metropolit takoj zopet zasesti svoja mesta.

Nemiri v Macedoniji.

Carigrad, 13. septembra. Pred tedni so albanski roparji napadli pet blagajnikov trgovskih trgov iz Soluna in Skoplja, ko so potovali iz Prizrenda v Djakovo, ter jih odvedli v gorovje. Sorodniki so morali potnike odkupiti za 250 turških funtov.

Bolgarija in Turčija.

Carigrad, 13. septembra. Turčija je poslala svojim zastopnikom v inozemstvu dolgo okrožnico, da se pripravijo velesile na resne vojaške odredbe, ki jih je Turčija primorana skleniti, ker ne more več mirno gledati, kako se Bolgarija pripravlja na vojno; zato hoče Turčija odgovoriti z enakim vojaškim gibanjem.

Dogodki na Ruskem.

Krvavi izgredi v Siedlcach.

Varšava, 13. septembra. Kakor se iz Siedlcach poroča, je sedaj dognano, da je število mrtvih 172, ranjenih 450, zaprtih pa 280 oseb.

Petrograd, 13. septembra. O dogodkih v Siedlcach je došlo od tam sledeče uradno poročilo: Dne 10. t. m. je nekdo v Gorodnaji streljal z balkona hiše na nekega častnika. Sedem mladih ljudi so zaprli. Noč je bila mirna. Zvečer 11. t. m. je na Stodolnaji zopet nekdo streljal na

častnike. Vojaki so nato obstreljali dve hiši. V noči 12. t. m. je bilo iz nekega vrta dvakrat ustreljeno na vojaško stražo. Straža je nazaj osemkrat streljala. V kristjansko bolnišnico so sprejeli eno Židinj in šest Židov, od katerih so trije ponoči umrli. V židovsko bolnišnico so prinesli 17 mrtvih in 72 ranjenih. Na židovskem pokopališču so pokopali 21 oseb. Vseled hudobnega požiga je gorelo na 12 krajih, a ognjegasci so požar kmalu omejili. Iz topov se je sedemkrat izstrelilo; vseled krogel je pušk so posebno mnogo trpele hiše v sredini mesta. Mnogo trgovin je bilo izropanih, pohištvo pa uničeno. Židje so se večinoma izselili v sosednja mesta in vasi, kakor je nastal v mestu mir.

Pololaj v Varšavi.

Varšava, 13. septembra. Vseled puntanja v židovskem delu mesta so vojaki zasedli ta del mesta ter ga z močnimi stražami popolnoma zaprli. Promet je ustavljen. Nihče ne sme v židovsko mesto in nihče ven. Povodom hišnih preiskav so zaprli nad 600 oseb, med njimi tudi kakih 50 jedva deset let starih dečkov, ki so jih židovski revolucionarji rabili za vohune. Policija sestavlja imenik vseh tujcev, ki živijo brez stalnega posla v mestu, da jih izžene.

Smrtne obsodbe.

Odesa, 13. septembra. Včeraj je izreklo vojno sodišče prvo smrtno obsodbo nad 30 anarhisti.

Ropi in umori.

Varšava, 13. septembra. Dva neznana moža sta napadla gostilničarja Garusa na njegovem domu ter ga ubila. Na zasledujoče vojake sta streljala ter dva močno ranila. — Zvečer sta bila na javni cesti ustreljena poročnik Ogorčev in neka dama v njegovem spremstvu. V predmestju Praga je bil ustreljen polkovnik Jakovlev.

Petrograd, 13. septembra. Pri nadzorovanju vojaških čet v Kovnu je neki v častniško uniformo oblečeni mož ustrelil zraven gubernatorja stoječega policijskega načelnika ter pobegnil sredi med vojaki. — Na trgu Giradovo so našli vojaki veliko bombo.

Kmečki nemiri.

Odesa, 13. septembra. V okraju Kamenc, kjer prebiva nad 200 židovskih rodbin, so napadli kmetje iz okolice židovsko naselbino ter jo popolnoma izropali in požgali.

Napad na vlak.

Petrograd, 13. septembra. Blizu Gačine so oboroženi možje ustavili vlak ter ga hoteli oropati. Na vlaku pa je bila večja vojaška straža, ki je roparje pregnala ter tri ustrelila.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Pariz, 13. septembra. Opat Soulangue-Bodin, ki je spreobrnil kraljico Natalijo k rimski veri, je rekel nekemu časnikarju, da si duhovščina ni česar bolj ne želi, kakor da bi francoska vlada res začela izvrševati sklepe novega cerkvenega zakona ter zaprla cerkve. Takoj bodo začeli maševati po plesiščih in podih na vaseh ter našču-

vali prebivalce zoper državo. Duhovniki so edini v tem, da je treba potem takoj pričeati pasivno rezistenco proti vladnim odredbam.

Prestolonasledstvo v Brunšviku.

Berolin, 13. septembra. Vojvodina Brunšvik je izgubila svojega vladarja. Umrlega princa Albrehta je brunšviški deželni zbor leta 1885 izvolil za svojega vladarja. V pruski armadi, kjer je bil princ Albreht takrat že višji general, je avanziral še naprej ter postal leta 1888. feldmaršal. Dasi je zapustil pokojni polnoletnega sina, vendar bo skoro gotovo izvoljen za vladarja kak drugi princ. V poštev pridejo pri volitvah vsi polnoletni sinovi suverenih nemških knežjih rodbin. In takih je mnogo. Prvotno se je govorilo, da zasede brunšviški prestol vojvoda Kumberland, toda vladarski svet v Brunšviku je danes sklenil, da predloži dne 20. t. m. deželnemu zboru izvolitev novega vladarja namesto vojvode Kumberlanda, ki je vsled političnih razmer zadržan.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. septembra.

— **Deželnosodni svetnik Wenger umirovljen.** Iz uradniških krogov se nam piše, da je deželnosodni svetnik gosp. Wenger v Ljubljani sam prosil za umirovljenje, kateri prošnji se je tudi ugodilo. Svetnik Wenger je služboval dobrih 13 let na Kranjskem in sicer izključno pri deželnem sodišču; izkušali so ga v vseh strokah sodnega poslovanja in ker je rad in mnogo delal, je tudi po vsi pravici pričakoval, da dobi višje mesto nadsvetnika. Ker pa v Ljubljani ni nobeno mesto prazno, g. Wengerju pa ni bilo privoščeno, priči k nadsodišču v Gradec, akoravno bi tam tako praktično izvežbanega sodnika krvavo potrebovali, se je g. svetnik Wenger zahvalil samo za naslov nadsvetnika, se je sam umaknil in je stopil v pokoj z namenom, da si drugod (najbrž kot odvetnik?) v interesu uboge rodbine toliko in še več zasluži, nego mu je bilo mogoče zaslužiti v državni službi. Obžalujemo žalostne razmere, da se domačini tirajo z domačih tal. Sigurno je, da bo svetnik Wenger v tujini to dosegel, česar na domačih tleh ni mogel doseči. Ideali njegovi se niso izpolnili. Čujemo, da je g. svetnik Wenger toliko užaljen in zares duševno potrten, da hoče iti v čisto tuje kraje, vendar s premišljeno namero, da skrbi, ako se mu zdravje zopet popravi, v gmotnem oziru za svojo rodbino, ki je ž njim vred in toliko po nedolžnem trpela.

— **Političen shod v Šmartnem pri Slovenjgradcu** je bil dne 9. t. m. Na shodu je govoril posl. Robič. Razpravljal je najprej o specialnokmetijskih zadevah, potem pa tudi o političnih vprašanjih. Rekel je, da se

že v kratkem pokaže, postane li volilna reforma zakon ali pade ministristvo (Medklici: Naj le pade!) Priznal je, da so slovenski poslanci njegove stranke storili v odseku mnogo napak in je obljubil delati v vsemi sredstvih na to na to, da se popravi Slovencem storjene krivice. Shod je sprejel pet resolucij, v katerih se izreka za splošno in enako volilno pravico, a le če ji je število prebivalstva podlaga. Dalje izreka shod koroškim Slovincem simpatije ob njih težavni in neustrašni borbi zoper krivice, ki so se jim storile v odseku za volilno reformo ter pozivlja vse slovenske poslance, da popravijo koroškim Slovincem storjene krivice. Končno je shod protestoval: 1.) proti temu, da bi se v slovenjgraškem okraju priklopile gorske vasi mestnemu okraju, med tem ko so se izbacili iz mestne skupine slovenski trgi, ki so prej z mesti volili; 2.) proti temu, da bi se razdelitev okrajev postavila pod varstvo dvotretjinske večine. S posebno resolucijo je shod pozval poslance, naj, ako se Slovincem storjene krivice ne popravi, uporabijo vsa sredstva, da sedanji načrt ne postane zakon. — Na shodu je posestnik Fišer hotel izposlovati, naj bi se dr. Korošcu izrekla zahvala za njegov govor na III. katoliškem shodu. Celo prečital se je dotični govor, toda — shod ga je vzel samo na znanje, zahvale pa dr. Korošcu ni izrekel.

Planinstvo na Koroškem.

Naroden turist je sporočil pod tem naslovom v „Narodu“ o delovanju planincev na Koroškem ter pri tem prav na rahlo omenil „angelsko potrpežljivost“ izvestnih slovenskih planinskih krogov, ki tako malo storijo za ohranitev slovenskega značaja naših planin ter dopuščajo, da se šopirijo samonemški kažipoti provokatorično na kranjskih tleh, dočim koroški nemčurji kvarijo celo dvojzložne napise. To ni več „angelska potrpežljivost“ nego — prosto po Stritarju — oslovsko potrpežljivost in malomarnost. To velja zlasti o Karavankah in Triglavskem pogorju, kjer ni skoro nobenega slovenskega kažipota; — zato ni čuda, da proglašajo Roschnik v svoji brošuri „Triglav“ našo Gorenjsko za napolnemško deželo, kjer je že čisto domača „nemška“ koroška (Košatova) pesem ... Koliko časa bomo še klicali zastonj na planinsko narodno delo z glasom vpijočega v puščavi!?

Dr. O. —

— **Kranjska Reka.** Pred par dnevi je priobčilo škofovo glasilo „Slovenec“ članek, v katerem se z ozirom na vprašanje, čegava je Reka, da-li je hrvatska ali madjarska, z vso resnostjo zatruje, da Reka ni niti hrvatska niti madjarska, marveč — kranjska. Hrvatski listi so to budalost zabeležili, ne da bi se jim zdelo vredno, polemizovati proti nji, samo „Slovenec“ hrvatski klerikalni kolega „Hrvatstvo“ reaguje na „Slo-

Dalje v prilogi.

Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

„Vidim, da sem Vas zaman prosila“ je rekla nekako bridko. „O, saj sem slutila, da na žrtve od vaše strani ne smem računati, da bi mi izpolnili le tiste želje in prošnje, ki bi Vas nič posebnega ne veljale.“

Hotela je oditi, a Krištof jo je zadržal.

„Motite se, Marija Saloma“ je rekel Krištof. „Nisem vam odrekel, kar ste zahtevali. Le to bi rad vedel, če bi mi taka žrtev dala gotovost, da dosežem smoter svojega hrepenenja, edino stvar, ki jo želim, da si s to žrtvijo pridobim Vašo ljubezen. Manfred je Vaš, Marija Saloma. Ali dobim za to žrtev tudi kako plačilo?“

„Žrtev je torej za Vas tako velika, da bi je ne storili brez plačila?“ je vprašala Marija Saloma.

„Jaz cenim to žrtev take visoko, kakor ste jo cenili Vi sami. Rekli ste, da je to edina žrtev, ki bi Vas prepričala, da Vas res-

nično ljubim, da je to edina stvar, s katero bi mogel dokazati svojo dejansko udanost. Rekli ste sami, da na najdragocenejša darila ničesar ne daste, ker sam bogat in da Vam tudi čini junaštva nič ne pričajo. Ko bi Vam jutri prinesel glavo Gasparja Khisela, kdo ve, če bi ne rekli, da sem storil le to, kar bi storil vsak drugi in da to ni nobena žrtev z moje strani.“

Spomin na Gasparja Khisela je hipoma premenil Marijo Salomo. V njenih očeh je zasvetil ogenj sovraštva, njen obraz je zadobil trd in neusmiljen izraz.

„Kar se tiče Gasparja Khisela, ostanem pri svoji besedi in ko bi morala sramote in bede umreti. Kdor mi prinese glavo Gasparja Khisela, temu darujem svoje telo in svojo ljubezen in če bi bil to sam krvnik.“

Potem pa je mehko in nežno dostavila:

„Kar pa sem danes zahtevala od Vas, tega nisem zahtevala ne iz ponosa in ne zaradi osvete nego samo iz strahu, da me ne ljubite tako resnično in neizmerno, kakor si jaz želim, če naj bom srečna. Žrtvujte mi

Manfreda, da utolažite mojo ljubo-sumnost.“

Pogledala ga je zopet goreče in omamljivo in Krištof je vzkliznil:

„Jutri je Manfred Vaš. In zdaj, povejte mi, Marija Saloma, ali me ljubite?“

Prijel jo je za roko in ona mu je ni odtegnila. Obrnila je glavo nekoliko na stran, kakor bi bila v zadregi, potem je z jasnim usmevom rekla:

„Če Vas ljubim, še ne vem, a srečna sem, neizmerno srečna, ker sem zdaj res prepričana, da me ljubite.“

Stekla je od njega in se stisnila k svoji materi. Njen obraz je bil tako solnčenojasen, da Krištof ni več dvomil o svoji zmagi.

Zmagoslavje je bilo doseglo svoj vrhunec in radost je začela že pozabljati na meje dostojnosti, ko se je na vratih v dvorano prikazal tuj plemič. Ves je bil zaodet z železjem in vizir mu je zakrival obraz. Na šljemu je imel dolgo črno pero, v rokah pa je držal meč, kakor da si je moral vstop v dvorano šele priboriti.

Vsa družba je ostrmela nad tem

nepričakovanim gostom in Nikolaj Kolovski je vstal s svojega sedeža in šel tujcu nasproti. Med tem pa se je bil tujec že ozrl po dvorani in šel naravnost in ne da bi se za koga zmenil na ono stran, kjer je sedel Krištof Zlatopoljec in le temu molče izročil košček popisane pergamenta.

Nekako plaho se je ozrl Krištof na moža v železju, ki je ravno in nepremično stal pred njim.

„Marku Pirinu — Krištof Zlatopoljec“ je bilo zapisano na pergamentu in mesto podpisa je bilo s krvjo naslikano človeško oko.

Krištof je pogledal, na tujca, je vstal in se mu približal, kakor bi hotel skozi železni vizir spoznati njegovo lice. Tujec je za trenotek odprl vizir, a ga tako hitro zopet zaprl, da nihče ni videl njegovega obraza, dasi so bili vsi pogledi vanj obrnjeni. Ob enem se je tujec obrnil, pozdravil z mečem celo družbo in zapustil dvorano.

Vsi so se približali Krištofu, kajti vsak je pričakoval, da pove, kdo je skrivnostni tujec, kaj da želi in kam da je šel, toda Krištof se je

umaknil vsem vprašanjem s tem, da je vzel v roke pergament, ki mu ga je prinesel tujec, in se vanj zaglobil, kakor da obsega kdo ve kake tajnosti ali važnosti.

Nikolaj Kolovski naposled ni mogel več premagovati svoje radovednosti, nego je pristopil h Krištofu in mu rekel:

„Sporočilo, ki ste je dobili na tako nenavaden način, mora biti posebne važnosti in posebno neugodno, ker sta postali naenkrat tako zamišljeni in zlovoljni. Ali Vaš prijatelj Nikolaj Kolovski ne sme vedeti, kaj poroča ta pergament?“

Te besede so prebudile Krištofa iz njegovih misli.

„Nič ni posebnega,“ je odgovoril. „Priporočilo od prijatelja ...“

„A morda je prijateljstvo željo in priporočila težko izpolniti?“ je menil župnik Lavrencij, ki je že ves čas nezaupno krožil okrog Krištofa in ki bi bil silno rad izvedel, kaj poroča skrivnostni pergament.

„Kar mi je izpolniti, je dolžnost, a prijateljska dolžnost“ je s poudarkom odgovoril Krištof, in zato se lotim kaj sedaj izpolnitve te dolžnosti.

venčeva“ izvajanja tako-le: „Quando-que bonus dormitat Homerus! Tako se je i našim cienjenom ljubljanskemu drugu „Slovenca“ prohtjele našaliti, te je u svom broju od 10. o. mj. rekao u uvodniku, u kom inače posre izpravno piše o riečkom pitanju, da je Rieka „po svoji zgodovini in po velikem delu svojega prebivalstva kranjsko mesto, kakor ga že Valvazor prišteva Kranjski“. Samo je naš velecičenjeni drug zaboravio spomenuti, da Valvazor cielu Kranjsku „prišteva“ — Hrvatskoj.“

— **Občinski odbor mesta Idrije** je imenoval namestnega učitelja na idrijski višji realki Balta-zarja Bählerja za pravega realne-gnega učitelja za kemijo, akademičnega slikarja in učitelja risanja na akademiji grofa Straky v Pragi Ivana Vavpotiča za namestnega učitelja prostoročnega risanja in učiteljskega kandidata Ivana Tejkala za namestnega učitelja deskriptivne geometrije na mestni realki v Idriji, ki otvori letos 6. razred.

— **Šolske vesti.** Za nadzornika ljudskih šol z italijanskim učnim jezikom šolskega okraja Gradišče je za ostalo dobo tekoče funkcijske perijode imenovan Rudolf Bettich, nadučitelj v Bracanu pri Gradišču. Peter Savoj, suplent na gimnaziji v Črnomlju, je imenovan za pravega učitelja na gimnaziji v Pulju. — Absolvirani učiteljski kandidat gospod Miroslav Dermelj v Cirknici je imenovan za provizoričnega učitelja v Višnji gori. Za suplentinjo v Polšnjiku je nameščena bivša suplentinja v Hotiču, gđc. Marija Žonta iz Idrije. G. Egidiš Schiffner, ki je bil provizorično nameščen pri Sv. Gregorju pri Kočevju je resigniral na to mesto.

— **Iz trgovskih krogov** se nam poroča: Davčna oblastinja v Ljubljani predpisuje neki tukajšnji znani trgovski trdki posebno pridobnino za tranzito-zkladišča, vzlic temu, da plačuje dotičnik za svojo enotno in edino trgovino, koje integrovan del so ona skladišča, že itak dotični davek. Prizadeti trgovci bo zadevo z načelnega stališča gnal do zadnje instance. Trgovce opozarjamo na ta slučaj, ker se gre pri tem za njihove velevažne stanovske koristi.

— **Izvestja „Deželne zveze za povzdigo prometa tujcev na Kranjskem.“** Predsednik sekcije nemškega planinskega društva v Karlovih varih Karl Schöttner in tajnik društva za povzdigo tujkega prometa za nemški del Češke Ott sta bila v društvenih zadevah v advijenci pri železniškem ministru dr. pl. Der-schatti. Ob tej priliki je minister poudarjal, da je potrebno delovati na krepke razvoj deželnih zvez za povzdigo tujkega prometa, s čimer bi se podpirala enaka stremjenja oddelka železniškega ministristva za tujski promet, kateri oddelek vodi sekcijski načelnik dr. Roel. Dalje je minister obljubil, da bo deloval na to, da bo dosegel pri finančnem ministristvu dvakrat tako veliko podporo v to svrhu, kakor je bila dosedaj dovoljena. Pri tej priliki ponovno opozarjamo, naj posvečajo tujskemu prometu posebno pozornost prizadeti

Krištof se je naglo poslovil od družbe, ki se je itak že pripravljala, da se razide, in je zapustil dvorano. Odhajaje je namenoma izpustil iz rok pergamentič, ki mu ga je bil prinesel skrivnostni vitez; župnik Lavrencij je listek pobral in ga hotel skriti v žep svojega talarja, toda Marija Saloma je videla, kaj se je zgodilo in je hitro rekla:

„Pa ne da je to tisto pismo, ki je je bil ravno kar prinesel neznan železni plemič?“

„Najbrž“ je odgovoril župnik Lavrencij, ki ga je Marija Saloma spravila v veliko zadrego s svojim vprašanjem. „Pobral sem pismo, da je vrnem lastniku.“

„Ali pa da bi je na skrivnem prečitali in če mogoče izkoristili za nove obdolžitve in nova obrekovanja“ je osorno menil Nikolaj Kolovski, ki je bil ta večer precej mnogo pil in vsled tega ni več mogel zatajevati svojih čustev, kakor je sicer znal.

„Pa recimo, da sem hotel to pismo na skrivnem prebrati“ je jezno rekel župnik Lavrencij. „A čemu? da bi Vam dokazal da je ta človek Vaš in naš vseh smrtni sovražnik. Čitajte sami to pismo, Nikolaj Kolovski.“

(Konec prih.)

faktorji tako dežela, občine, posojilnice, kakor tudi hotelirji, gostilničarji i. t. d., ker s tem koristijo v prvi vrsti samim sebi, a tudi skupnosti. V vseh zadevah hoče deželna zveza najkrepkeje podpirati vsa stremjenja in to brezplačno. Kakor je bilo v časopisih že citati, je deželna zveza založila in izdala brošuro „Kako je mogoče povzdigniti tujski promet v kakem kraju.“ Ta brošura se je v 4000 izvodih brezplačno razposlala po deželi, v prvi vrsti na županstva s prošnjo, naj se razdele med interese in na naj poskrbe, da bi se v kraju priredilo predavanje, za katero bi se kot predmet vzela vsebina imenovane brošure. To prošnjo ponavljamo na tem mestu in se nadejamo, da se bo v jesenskem ali zimskem času gotovo priredilo več predavanj, to tembolj, ker za to predavanje ni treba nobene truda in priprave, ampak je predmet v knjižici dovolj poljudno in pripravnopisno. Ob takih prilikah se tudi najlažje sproži misel za ustanovitev društva za privabitev tujcev. Brošura daje v glavnem vsa navodila, kako je treba ravnati, da najdejo tujci in letoviščarji ono udobnost, ki jih privabi in tudi obdrži v kraju. Apelliramo torej na zavodne osebe, ki jim je mar blagostanje kraja in dežele, da se zavzamejo za stvar, od katere bo imelo korist vse prebivalstvo. Deželna zveza pošlje radevolje brezplačno vsakemu, ki se oglasi, brošuro in vzorna pravila za ustanovitev društva za povzdigo tujkega prometa.

— **Babica zakrivila smrt porodnice.** Iz Lukovice se nam piše: Pred dobrimi 14 dnevi je umrla pri nas obče spoštovana soproga trgovca Cerarja. Umrla je na porodu. Njeno smrt je zakrivila babica Biček vsled svoje nesnažnosti. Dasi so zvedenci to potrdili, vendar sme Biček še nadalje svoj babiški posel opravljati in hodi ponosno, kot bi ji bilo v posebno čast, da je po njeni krivdi končano dragoceno človeško življenje. Ali okrajno glavarstvo v Kamniku o vsem tem ničesar ne ve? Mi Lukovčani zahtevamo, da se Bičkovi prepove izvrševanje njenega opravila in da se jo pošteno kaznuje za njeno nesnažnost pri Cerarjevi soprogi. Pri tej priliki pripomnimo, da je bila Biček že leta 1904 zaradi enakega dejanja obsojena pri vseh sodnih instancah in da s Cerarjevimi že dalje časa ni živela v posebnih prijateljskih odnosih. Obenem se obračamo na glavarstvo, da nastavi za občino st. Vid-Prevoje mlado babico, ker sedanja ostarela in bolehnata nikakor ni zmožna opravljati svojega posla.

— **Oče mu je zažgal.** 9. t. m. popoldne je pogorelo kočarju Francu Staretu v Primskovem pri Kranju hiša, hlev, pod, dve šupi in kozolec. Škode je 2200 K, zavarovalnice pa le 800 K. Zažgal je Stareto oče Anton, ki živi s sinom v vednem prepiru in mu je že parkrat grozil, da mu zažge. Požigalec so izročili sodišču.

— **V cerkvi na leci se ponuja v prodajo krompir.** Dne 9. t. m. bi se bili vsled ginjaživega oznanila na leci začeli kmalu jokati vsi leseni in kameniti svetniki in svetnice, da se celo orglje — pa k sreči tiče še v zraku — bi bile tulile kakor lev v puščavi. — Prečastiti so nekako tako-le tarnali na leci: Dne 26. avgusta sem bil v velikem strahu. Tatje so prišli v farovž. Trkali so po zidu (kjer je menda denar zazidan), po vratih, prišli celo do mojih vrat, ko se pa nihče ne ogasi, pobero vse ključke, jih zapro v drugo sobo in odkurijo. Posebno veliko škode ni bilo. Prestal sem hudo nevarnost in s težavo otel svoje življenje, katerega nisem več varen med vami. — Globoko so vzdihnil „prečastiti“, milo pogledali po sv. Martinu, češ, vsaj tebi se moram smiliti, čeprav si kamnit. — Potem nadaljujejo za božjo čast vneti gospod. — Tudi pušca sv. Antona je izginila (ta svetnik je nastavljen pod korom pri vratih nekako za portirja in je zaradi svoje vedno najbolj polne pušce gospodom najbolj priljubljen) zato prosim, ne metajte nič več v ono, ampak samo v zida ne pušce. „Dobri“ gospod nimajo nič manj kot pet nastavljenih pušc po cerkvi, katere so edino njihovo veselje še na svetu. Kako prijeten posel, vsak teden enkrat bakreno in nikelnasto vsebino predevati v bisago, puščico pa očistiti in napolniti s svežim zrakom — tudi koristno. Končno niso pozabili „dobri gospod“ povedati na leci, da imajo krompir na prodaj. (Čedalje bolj praktični so gospodje v cerkvi, zares, vedno lepše.) Ta „debel“ je po kroni, ta „droben“ pa po pol krone, pobirati ga bo moral vsak kupec sam, liberalcem pa še naprodaj ni. V svoji „gorečnosti za čast božjo“ so baje gospod pozabili pripomniti, da se drži vsakega krompirja „škofov in papežev blagoslov“, menda tudi en sam krompir nasiti 12 ljudi. — Da je bilo iz cerkve grede mnogo smeja in

dovtipov, je samo obsebi umevno. Hudomušno so nekateri ugibali, kdo bi bil šaljivček, ki bi bil morda šel 26. avgusta ponoči klicat dražestno Metko ali divno Maričko in se poslavljat od ljubkih krasotic. — Resni in pametni možakarji pa so uganili, da si je častivredni gospod bajko o tatovih izmislil, z zlobnim namenom pred odhodom ogrditi pošteno vas. Toda zapomni naj si opravičilec, pregovor pravi: Kakršen je človek sam, tako misli in sodi o drugih ljudeh.

— **Sveče se podražje.** Avstro-ogrski tovarnarji stearin-sveč so sklenili povišati cene pri zavoju prima sveč za 6 v, sekunda sveč pa za 4 vinarje, ker so se cene surovin podražile.

— **Pomanjkanje delavcev** je posebno občutno v ribniškem okraju vsled neprestanega izseljevanja ljudi v Ameriko. Šolski otroci morajo opravljati hlapčevska dela in bo skorajšnja otvoritev šol delala staršem dosti neprilik pri delovanju.

— **Napad.** Ljubljanski policiji znana potepuha Adolf Perko in Jožef Kobald, oba izučena slikarja, sta se potepala predvčerajšnjim po ribniški okolici. Na cesti med Nemško vasjo in Gorico vasio sta srečala posestnika Petra Bojca iz Dolenje vasi. Kobald mu je ponudil culo perila, Perko pa dežnik, da bi kupil od njiju. Ker Bojce ni hotel kupiti, sunil ga je Perko z dežnikom proti desnemu očesu, da ga je težko poškodoval. Potepuha so nato aretovali pod kozolcem, kjer sta „počivala“.

— **Nepoštevnjak.** 35letni posestnik Matija Požgaj iz Velike Doline na Dolenjskem je našel hranilno knjižico ptujske posojilnice z vlogo 4900 kron in glasečo se na ime Franc Zidar, ter jo pridržal. Čez nekaj dni je šel v Ptuj k posojilnici in zahteval 200 K izplačila. Tam so ga spoznali, da Požgaj ni pravi lastnik knjižice, ker je Zidar preje naznanil posojilnici, da je knjižico izgubil, zato so ga prijeli. Požgaj je bil pri celjskem porotnem sodišču zaradi goljufije obsojen na dva meseca zapora.

— **Iz neprevidezosti smrtno obstreli.** V nedeljo sta šla 16letni Alojzij Senk in Matija Setina iz Zapuž z več drgnimi fanti na Toško čelo, od koder so se po kratkem okrepčanju vrnili domov. Senk je pri tem pomeril s pištolo v rdečo pobarvan kamen, da bi ustrelil nanj, a je strel zadel Setino v desno stran prsi, da se je težko ranjen zgrudil na tla. Prepeljali so ga v dež. bolnico.

— **Bistriške novice.** Bistrica je čedalje lepša, posebno letos opazujemo, da si Bistričanje prizadevajo svoja domovja olepšati, nele sebi, temveč tudi občini v prid. Delo pri „gasilnem domu“ vrlo napreduje, stavba je že pod streho. G. župan Tomšič je predelal nekdanj Škrlovo hišo v lično vilo, ki je kras celi vasi. Ako izgubimo še par slamnatih streh, podobna bode naša vas malemu mestu. Sploh se pa naš vrli gospod župan pošteno trudi, da povzdigne čim bolj ugled naše občine. V kratki dobi svojega županovanja pokazal je, da je mož na svojem mestu. Na koseškem polju tik Bistrice nameravajo sezidati veliko opekarno. Tu se snuje delniška družba. Dosedaj je podpisanih kakih stotisoč kron. Da so naši ljudje podjetni, je obče znano, da pa bodo v tako kratkem času udobili zagotovljenih stotisoč kron — bi skoraj nihče ne veroval. Povdarjati pa moramo, da je to le domač kapital, kajti društvo principijalno noče nemškega ali celo židovskega denarja. Ob tej priliki bi bilo pa želeli, da se čim več podjetnih trgovcev iz cele Kranjske za delničarje oglasi, rabilo se bode okoli en milijon kron glavnice. Opekarna bode sijajno uspevala. Reko in Opatijo imamo pred nosom! Opeka je v teku nekaj let na polovično ceno od prejšnje dražja. Kdor hoče svoj denar dobro naložiti, svetovali bi mu, naj pristopi kot delničar. Sicer pa je skrajni čas, da si pričnemo tudi materialno pomagati! Ko sta pred leti g. Žnidaršič & Valenčič pričela s testeninami delovati, se jima je vse smejala, reški in tržaški trgovci so jima obetali „naglo smrt“. In danes? Slovenci smo danes na njiju podjetje lahko ponosni. Trst in Reka danes zahtevata „lirske testenine“, ker so boljše kakor polovico dražje „napolitanske“. Narodne trgovce opozarjamo, naj poizvedo naslove tistih reških, laških trgovcev ala Morrini, kateri ravno pri nas mnogo deluje, ki so se udeležili demonstracije proti „Sokolom“, da se jih bojkotira.

— **Vse kar je res.** Pod naslovom „Jugoslovanska bestialnost na severnem Češkem“ pripoveduje „Marb. Ztg.“, da so štirje Hrvatje v Jabloncu na Češkem nekega Nemca pretepli do krvi, ker je pel nemške pesmi, eden izmed „napadalec“ mu je pa celo nož porinil v prsi. Ko bi bilo vse to le res! Istina je, da je Nemeš svoj jezik stegoval proti Hrvatom in jih pital s psi, kakor je sploh pre-

lepa nemška navada. Ker le ni dal miru, so ga Hrvatje oklofutili in mu podložili par bre, da je odletel v bližnji jarek. Iz tega so nemški listi napravili celo krvavo grozodejstvo, kateremu so nadel napis „Jugoslovanska bestialnost“. Pripomnimo, da se nemškimi izzivačem povsod lahko kaj sličnega pripeti, kolikorkrat bodo stegovali svoje nesramne jezike.

— **Celjske beračije.** Da so celjski Nemci in nemškutarji silno širokoustni, je že stara stvar, ki pa vedno dobiva novih dokazov, da je resnična. Zadnja „Vahtarica“ pripoveduje, kako imenitno obiskani je bil zadnji koncert celjske nemške družstvene godbe in da je bil čisti dobiček strašno lep. Ko se pobaha še z nemškimi mišljenjem godbe, žalostno pove, da se je za Bismarckov stolp spravila svota celih 5 goldinarjev na tem koncertu. Kadar so torej celjski Nemci in nemškutarji prav narodno navdušeni in jih je veliko število zbranih, spravijo celih 5 gold. za tak plemenit namen, kot ga bo imel Bismarckov stolp. To je beračija! Zato fehtarijo po vesoljni Avstriji in Nemčiji za to zgradbo!

— **Celjske Nemce lasajo.** V „Marb. Ztg.“ je izšlo že par dopisov, v katerih se bije po celjskih Nemcih in nemškutarjih, da kar cunje okrog njih lete. Očita se Celjanom, da nimajo nobene volje, da niso prav nič narodno navdušeni in da k večjemu le pijo do onemoglosti. Celjska nemška društva niso imela po več let nobenih zborovanj, kar se pa tiče pevskih društev, pa niti skušnje ne spravijo skupaj, ker so pevoji pijani ali kaj enakega. Seveda „Vahtarica“ junaško molči na vsa ta krvavo-resnična očitanja in prinaša bedaste listke in članke o nemški vsemogočnosti in slovenski ničvrednosti. „Marb. Ztg.“ ostro prijema celjske nemškutarje, češ, da hodijo kupovat k Slovincem in naročat svoja dela k slovenskim obrtnikom. V tem oziru smo mi mnenja, da Nemci in nemškutarji le zato hodijo k Slovincem, ker pri teh dobivajo boljše in cenejše blago in izdelke.

— **Pomoč pogorelcem.** V prid pogorelcem v Radomirju priredi „Savinski Sokol“ na Ljubnem dne 16. t. m. veliko ljudsko veselico s sodelovanjem vseh narodnih društev iz gornjesavinske doline. „Sokol“ prosi za izdatno agitacijo, da se doseže kar največja udeležba.

— **Lepo jabolčno cvetje** nam je poslalo prijazno dekle iz Podplate na Štajerskem. Naslo je je pri obiranju jabolk. Res nekaj posebnega to cvetje dreves v tem času!

— **Dopolnilne deželnozbornske volitve na Gornjem Štajerskem.** Pri včerajšnji dopolnilni volitvi v Voitsbergu je bil izvoljen v deželni zbor Ernest Rathausky. za okraj Judenburg-Knittelfeld pa Emil Kunz.

— **Pravi vzrok eksplozije rezervarja opatijske kanalizacije.** Kakor je sedaj dognano, je kriv eksplozije neki zidar podjetnika barona Schwarza. Zidar je imel nalogo nadzorovati ta rezervar. Ko je prišel (tako vsaj sedaj pripoveduje zidar, samo če je res) pregledat v terek zjutraj za rezervar, če je vse v redu, si je prižgal pipo in med tem, ko se je obrnil, da bi šel pogledat na drugo stran, vrget je nehote užgalico proč. Užgalica je padla po nesreči v odprtino in od tam v spodnje prostore zaloge, kjer se je užgal v tem prostoru se nahajajoči plin in povzročil eksplozijo. Zidarja je vrglo z zidovjem vred par korakov proč, kjer je ostal nepoškodovan in tekel povedat inženirju, kaj se je zgodilo. Detonacija te eksplozije je bila tako močna, da so jo čuli v pol ure oddaljene kraje. Ker so prebivalci Opatije sedaj v strahu, da ne bi se kaj enakega pripetilo pri drugih rezervarjih, bi priporočali, da se kompetentne osebe pobrinejo vsaj za varnost hiš prebivalcev, ki bivajo blizu teh nevarnih rezervarjev, če se že ne da nič napraviti za smrad, katerega je zdaj v Opatiji v polni meri.

— **Skrivnosti cirkusov.** „Edinost“ poroča: Družina Mafini: mož, žena in hči Viktorija, kateri je še le 9 let, ima cirkus v Momianu blizu Gradišče. V nedeljo je bil v Momianu 40letni Henrik G., ki je čuvaj tukajšnjega ljudskega prenočišča v ulici Pondares. Ta človek se je predstavljal družini Mafini, ter jim dejal, da je tudi on nekdanj deloval v raznih cirkusih kakor akrobat. Ko sta mu na to zakonska Mafini povedala, da jima gre jako slabo, ker ni za služka, se je mož ponudil, da jima pomaga. Predlagal je, naj pustita z njim njiju hčerko Viktorijo, s katero bo on šel po bližnjih vaseh in se po večjih gostilnah skupaj z njo produciral. Roditelj sta pustila hčerko z njim, a on jo je pripeljal naravnost v Trst ter jo je tu izročil gospodu Zavatta, ki ima cirkus nekje pri sv. Jakobu. Sprejemši deklico, je pa Zavatta vprašal po naslovu dekličinih roditeljev. Henrik G. mu je dal zahtevani naslov, na kar je Zavatta

zakonskima Mafini pisal, da sprejme njiju hčerko Viktorijo v svoj cirkus. Predvčerajšnjim v jutro je pa prišla k Zavatti v Trst dekličina mati in zahtevala, naj se ji vrne hčerka. Seveda ji je bilo takoj vstreženo, a Henrik G. je bil aretovan.

— **Lonec denarja so našli v Satnici pri Djakovu** na neki njivi. Denar je iz rimskih časov in je bil kovani pod Trajanom in Valerijanom. Denar je bil najbrž del vojne blagajne vojaškega oddelka, ki je nekoč v Satnici taboril. Še danes se vidi jo tam ostanki utrd, ki so najbrž rimske.

— **Iz Berge Borbeka na Ren-skem.** Piše se nam od tam: Slovensko pevsko društvo „Ilirija“ je praznovalo 26. avgusta 76letnico rojstva cesarja Franc Jožefa in obenem tudi razvitje društvene zastave. Razna avstrijska društva so se korporativno udeležila te slavnosti; osem jih je prišlo z zastavami, za kar smo jim iz srca hvaležni. Spored se je vršil tako-le: Popoldne od 1. ure do 2. je bil sprejem društev, ki so prihajala prav v obilnem številu. Od dveh do štirih je sledilo razvitje zastave. Gospod predsednik je pozdrvil navzoče in opominjal vse zbrane, da zvesto služijo cesarju in svoji domovini. Na to je govorila kumica Marija Ličar; med njenim govorom so družice vzdignile zastavo, nakar je omenjeno društvo zapelo „Hej Slovenci“ in pa „Auf ihr Brüder“. Nato je sledilo zabijanje žeblov. Nastopili so razni govorniki, ki so poudarjali edinost, ki vlada med slovenskim narodom v tujini. Kumica je pripela na zastavo lep spominski trak, družice pa enega z besedami: „V spodbudo Slovincem“. Trakova sta pripela tudi dve družbi, in sicer enega „Rudar-sko podporno društvo“ iz Bruch Strassa, drugega (trobajnico) pa slov. pevsko društvo „Bratovska ljubezen“ iz Hochheide. Prav izvrsten nagovor je imela gospica Marija Tomazin, ki je živo ocenila složno skupno delovanje Slovencev in pozivala na vstrajno nadaljevanje. Na to je sledilo pobratimstvo zastav. Nato je bil sprejod, ki se je vil skozi mesto in nazaj v veselično dvorano. Prav mično je bilo gledati neverjetno dolgo vrsto avstrijskih podanikov. V ozadju spreveda je vihrala novo razvita zastava, kišč in ponos Slovencev. Pred njo je korakalo dvaindvajset belo oblečenih deklic s šopki v roki, za njimi so nesle tri deklice liro, znak pevcev, vso odičeno s cveticami v barvah trobojnice. Za društvom so se pomikali vozovi s kumico, družicami in častnimi člani. Po slovesnem sprejodu se je pričel koncert, pri katerem so delovala razna avstrijska pevstva, tirolski plesalci in avstrijsko godbeno društvo iz Hochheide. Ob deveti uri so se poslavljala oddaljena društva, drugi pa smo se veselili do belega dne. Sele jutranjica nas je opomnila, da se moramo tudi nekoliko odpočiti za bodoči dan. Drugi dan se je zbralo zopet veliko število Slovencev, pa tudi domačinov, da se tako razvedrijo in okrepčajo med prijatelji. Veselica trajala je do pozne ure v noči. Z veselim sročem smo se podajali vsak na svoj dom v svesti si, da slovenski narod res napreduje, in vsak si želeč, da se zopet udeleži veselice, ki jo priredi društvo. Oba dneva sta potekla prav mirno v židani volji in najlepšem redu. Še celo nemški časopisi so prinesli dopise, v katerih so pohvalili Avstrijce, omenjajoč, v kaki spoštljivosti smo obhajali cesarjev rojstni dan in omenjali, da se morajo od nas učiti ljubiti cesarja in delati za domovino. Vse to nam je kaj pomenljivo. — Društvo izreka tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so nam pomagali do našega cilja; vsem, ki so darovali za zastavo slave, za olepšavo, slavoloke itd. Zahvaljujemo se torej vsem in kličemo vsem dobrotnikom Slovincem v krepko napredovanje, v blagor in povzdigo nam matere Slovenije: Živeli Slovenci, živel domovina, majka naša! A. V.

— **O Seliškarku še ni sledu.** Vsa poizvedovanja po Seliškarku so bila doslej brez uspeha. Prodajalno njegovo so zaprli in naravno je, da so upniki v skrbeh. Seliškar je prevzemal od mesta vse mleko, kar se ga ni razprodalo. Plačeval je na koncu vsacega meseca in sicer do zadnjega meseca redno, točno in do zadnjega vinarja. Sedaj je dolžan kakih 2000 kron. Ima pa tudi drugih obveznosti. Nekemu sorodniku na Dobrovi je dolžan 2000 K, neki mlekarji v ljubljanski okolici 500 K in manjše zneske tudi različnim drugim osebam.

— **Po prisilni delavnici se mu kolca.** Včeraj popoldne je prišel 26letni delavec Alojzij Merlak iz Male Ligojne pri Vrhniki na dvorišče hiše šte. 3 na Zaloški cesti in tam začel krasti sušee se perilo. Ko je videl, da so ga opazili, je začel perilo zopet obrašati nazaj, eno srajco pa je bil že skril pod telovnik. Ko je bil nato aretovan, je rekel, da je to vsled tega storil, ker bi rad prišel v prisilno delavnico. Merlak je še dve leti odsedel in so ga oddali sodišču.

Dva dijaka

sprejme na stanovanje in hrano
prijateljska družina.

Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“.

Motor dvokolo

3 HP, dobro ohranjeno, se zelo poceni
prodaja.

Več se izve pri Karlu Čamer-
niku, Dunajska cesta 9.

a pismena in risarska dela,
književnost i. dr. kot po-
stranski zaslužek se priporoča
zanesljiva ter več jezikov
vešča moč.

Prijazne ponudbe pod „Po-
stranski zaslužek“ na upravni-
štvo „Slov. Naroda“.

Laščina

po izborni, popolnoma svoji metodi se
poučuje na Glavnem trgu št. 19,
I. nadstropje

Oglasila se sprejemajo od 18. t. m.
istotam.

Dva dijaka

se sprejmeta k rodbini brez otrok na
brano in stanovanje. Natančnejša po-
jasnila se dobe: Stari trg št. 2,
II. nadst., desno.

HIŠA

z 11 prostori, stoječa ob Dunajski dr-
žavni cesti na Ježici št. 56 pri Ljub-
ljani, se prodaja. Hiša je pripravna
za vsako obrt in je tudi sedaj v njej
trgovina z mešanim blagom.

Več pove Mihael Kralj na
Ježici pri Ljubljani.

Dobra kavarna

na lepem prostoru v Ljubljani je
naprodaj.

Ponudbe po „Kavarna“ na uprav-
ništvo „Slov. Naroda“.

Lepa stanovanja

v novih hišah na Selu
tik glavne ceste z 1, 2 ali 3 sobami,
kubino in drugimi pripadki se takoj
oddajo po zelo nizki ceni.

Več se poizve v Ljubljani, Am-
brožev trg št. 7, prtlj.

Spretnega žičarja

sprejme takoj za stalno pod ugodnimi
pogoji tvornica za železno žico na Sp.
Avstrijskem.

Ponudbe z navedbo dosedanjega
službovanja pod „W. W. 6830“ odpo-
šilja Rudolf Mosse na Dunaju, I. Sei-
terstätte 2.

10.000 parov čevljev!

4 pari čevljev samo 5-50 K.

Vsled ugodnega ogromnega nakupa se
odda za to nizko ceno: par moških in par
ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakove
z močno zbitimi podplati, najnovije oblike,
dalje par moških in par ženskih modnih
čevljev, elegantnih in lahkih.

Vsi 4 pari samo 5-50 K.

Za naročitev zadostuje dolgot.
3215 Razpošiljanje po povzetju
izvoz čevljev KOHANE, Krakov št. 31.

Neugajajoče rad zamenjam.

Velika plesna veselica

vso noč

dalje šaljiva pošta in metanje

konfetija bode

intri v soboto, 15. septembra

v restavraciji „pri Tigru“

na Sv. Petra nasipu št. 37, ob

Jubilejskem mostu.

Začetek ob osmih zvečer. Vstop prost.

K obilni udeležbi vabi

gostilničar.

Pouk v risanju krojnih vzorcev

in njih poraba se prične

24. septembra t. l.

Natančnejša pojasnila daje vsaki dan od 6-7 ure zvečer

Reza Hubmajer

Rimska cesta št. 7 v prtljaji na levo.

3086-4

Pojasnila se dajo na željo tudi pismeno.

Istotam se tudi izdelujejo krojni vzorci po meri.

Ljubljana, „Hotel UNION“.

Od sobote, 15. septembra naprej vsak dan
gostovanje ensembela svetovnoznane Continental-
Cagliostro gledališča UFERINI.

Ravnatelj P. Uferini, nedosegljivi senačni varalec v svojem čudo-
vitom znanju moderne salonske čarovnije in poskusne fizike.

- Senačne predstave in iznajdbe znanosti in umetnosti. -

Predstave najnovjših iluzij v tehnično in umetno najboljši izvedbi.

Poseben repertoar

Krasna oprema.

2 dami.

Edini svoje vrste.

2 dami.

Ples: serpentin, ognjeni in fantazijski ples

s krasnim električnimi svetlobnimi efekti.

Lastna naprava.

Avis! Uferini ne nudijo s svojimi umetniškimi soarejari večno eno in
isto, marveč predstavljajo piece, ki meje v svoji originaliteti na bajno in čudo-
vito in ki so se pri poznale od knezov, profesorjev, avtoritet znanstvenih akademij
kot nedosegljive in se obdarovale z diplomami in častnimi znaki.

Cerle sedež 2 K, zaprti sedež 1-50 K, I. prostor 1 K, II. prostor 60 h, par-
terno stojišče 40 h. Balkonski sedež 1-20 K, na galeriji 80 h, stojišče na
galeriji 40 h. Otroci pod 10 leti plačajo polovico.

3292-3

Blagajna se odpre ob 7. Začetek ob 8. Dnevna blagajna v trafiki Uniona.

Osa. iz. svetiljke

državne železnice.

C. hr. savstojstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. junija 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga na Trbiž. Ob 12. uri 52 m ponoči oseba
v vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inmost, Monakovo, Ljubno, Ljubna, Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. ur
85 m jutraj osebni vlak v Trbiž od 3. junija do 9. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 10 m jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubna, Dunaj
Dunaj čez Solnograd, Inmost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejceva
Pizen, Maribor, vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. ur
40 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Benetke, Mitan, Florenco, Rim, Beljak, Ce-
lovec, Ljubno, Solnograd, Inmost, Bregenz, Zeneva, Pariz, Dunaj. — Ob 4. uri po-
poldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Klein-Reifling v
Steyr, Linc, Budejceva, Pizen, Maribor, vane, Heb, Francove vane, Prago
(direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 9. uri 56 m ponoči
osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inmost, Monakovo, (direktni voz I. in II. razr.).
— Proga v Novo mesto in Kočevje. Ob 7. uri 17 m jutraj osebni vlak v Novo mesto
Straže-Toplitz, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotam. — Ob 7. uri 8 m zvečer osebni
vlak v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga na Trbiž. Ob 3. uri
07 m jutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (direktni voz I. in II. razr.).
Inmost, Solnograd, Franzensfeste, Linc, Steyr, Ljubna, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 09 m
jutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 13 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez
Amstetten, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Karlove vane, Heb, Maribor, vane, Pizen
Budejceva, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Carib, Bregenz, Inmost, Zell ob
jezeru, Bad Gastein, Ljubna, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 30 m popoldne
osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Solnograd, Beljak, Celovec, Monakovo, Franzensfeste, Fran-
zensfeste, Pontabel, Benetke, Milana, Florence, Rima. — Ob 8. uri 46 m zvečer osebni
vlak z Dunaja, Ljubna, Beljak, Celovec, Pontabel, čez Solnograd, od Solnograda in In-
most, čez Klein-Reifling iz Steyra, Linc, Budejceva, Pizen, Maribor, vane, Heb, Francov
varov, Prago, Lipskega. — Ob 12. uri 37 m ponoči osebni vlak z Trbiža od 3. junija do
9. septembra samo ob nedeljah in praznikih. — Proga iz Novega mesta in Kočevja
Ob 8. uri 44 m jutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne
osebni vlak iz Straže-Toplitz, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotam. — Časovni
iz Ljubljane drž. kol. V Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m pop
ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih.
Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min. jutraj, ob
10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah
in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred kraljevim časom v Ljubljani

Razpis.

Za zgradbo dovozne ceste

na postajo Bohinjska Bistrica in za zgradbo v tiru te ceste
ležečega mostu v železu in betonu

na 10.300 K in 11.500 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom
javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa zadevna dela obsegajoče ponudbe z napovedbo popusta ali
doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo

do 24. septembra 1906.

do 12. ure popoldne podpisaneu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, je doposlati
zapečaten z napisom: „Ponudba za prevzete gradbe dovozne ceste v Boh.
Bistrici ali mostu na dovozni cesti v Boh. Bistrici.“

Ponudbi mora biti dodana izrečna izjava, da pripozna ponudnik stavbne
pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razen tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali
pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrečno pridrži pravico, izbrati si ponudnika ne glede na
višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo
ponudbeno razpravo.

Načrti, proračuni in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu.

Deželni odbor kranjski v Ljubljani

3320-1

dne 12. septembra 1906.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vsot vrste rent, mestnih pism, prioritet, ko-
munalnih obveznic, srebr, dolga, valut, novcev
in deviz.

Promete izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zastopnik in upravitelj

trebne vrednostne papirje in
vzpostavljene papirje.

Vinkuljuje in devinkuljuje
vojneke in kmetijske kmetije.

Rezervni sklad K 200.000.—.

Na prodajo in vrednostne papirje

Zavaruje srečne proti
kurzni izgubi.

Bojane naravnosti.

Podružnica v SPLJETU.

Donarje vloge sprejema

v tekočem računu ali na višnje knjižice proti
ugodnim obrestim. Vložen denar obrestuje
od dne vloge do dne vplačila.

Promet s čeki in nakaznicami.

„SLOVENSKI NAROD“

se prodaja v posameznih izvodih po 10 vln. v sledečih trafikah:

Ljubljana:

Bizjak I., Vodmat, Bohoričeve
ulice št. 10.

Blažnik L., Stari trg št. 12.

Blaž M., Dunajska cesta št. 14.

Dolenc Jer. ca, Prešernove ul. 52.

Elsner M., Kopitarjeve ulice 1.

Fuchs H., Marije Terezije cesta.

nasproti Kolizeja.

Hinner Alojzija, hotel „Union“.

Kanc A., sv. Petra cesta št. 14.

Kleinstein J., Jurčičev trg št. 3.

Kos I., Kolodvorske ulice št. 26.

Košir Julija, Hilserjeve ulice št. 12.

Kristan Iv., Resljeva cesta 24.

Kustrin A., Breg št. 6.

Kušar J., sv. Petra cesta št. 52.

Mrzlikar A., Sodnijske ulice št. 4.

Pichler I., Kongresni trg št. 3.

Sever M., Gosposke ulice št. 12.

Sušnik J., Rimska cesta št. 18.

Svatek J., Mestni trg št. 25.

Šešark F., Šelenburgove ulice št. 1.

Tenente R., Gradaške ulice št. 10.

Treo Julija, Sv. Petra cesta št. 36.

Useničnik Fr., Židovske ul. št. 1.

Velkovich A., Sv. Jakoba trg 8.

Weinert H., južni kolodvor.

Šiška:

Franzot M., Spodnja Šiška na

kolodvoru.

Meden I., trgovec v Šiški.

Glince pri Ljubljani:

Traun Janko, trgovec.

Kamnik:

Ažman Marija, trafika.

Škofja Loka:

Žigon Matej, trgovina in trafika

na Glavnem trgu št. 34.

Kranj:

Florian Karl, knjigotržec.

Tržič:

Ahačič Jos, trgovec

Radovljica:

Homan Oton, trgovec.

Zgoše, Begunje pri Lescah:

Jagodic Matija, posestnik, trgo-

vec in gostilničar.

Lesce (v bufetu na kolodvoru):

Legat Ivan, gostilničar in posestnik.

Bled:

Knjigarna Fischer.

Pretnar Ivan, trgovec.

Javornik (Gorenjsko):

Zorč Le pold, trgovec.

Hrušica (Gorenjsko):

Podpac Štefan.

Bohinjska Bistrica:

Grobotek Mijo, trgovec.

Jesenice:

Mesar J., posest. in gostilničar

Schwarz Julija, na kolodvoru.

Sodražica:

Šešek Vekoslav, trgovec.

Ribnica:

Lovšin Ivan, trgovec.

Novo mesto:

Kos Josip, knjigovez

Boštanj pri Radni:

Dermelj Alojzij, posestnik in

trafikant.

Krško:

Stanzer Henrik, trgovec

Raka pri Krškem:

Varšek Ivan, trgovec.

Vrhnika:

Gostilna Mantua (Fran Dolenc).

Logatec:

Rus Jos., trgovec.

Črni vrh nad Idrijo:

Lampe Ivan, trgovec.

Cerknica:

Kravanja Anton, trafikant.

Pogačnik Alojzij, trgovec;

Popovič Janko, trgovec;

Werli Karolina, trafikantinja.

Begunje pri Cirknici:

Stergulec Ivan, hišna št. 31.

Staritr pri Ložu:

Bencina Ivan, trgovec.

Postojna:

Marinšek Jakob, prodajalec.

Št. Peter na Krasu:

Schmelzer J., na kolodvoru

Ilirska Bistrica:

Tomšič Roza, trgovka

Senožeče:

Zelen Ant., gostilničar in trafikant

Komen pri Nabražini:

Lucija od Švara, trafika.

Zidani most:

Peterman Mary, trafika na kolo-

dvoru.

Celje:

Miklauc Marija, trafika v „Na-

rodnem domu“.

Celovec:

Sowa Josip, časopisni biró.

Šolske potrebščine
knjige, papir, peresa,
šolske torbice
vse dobro in ceno
priporoča 3329-1

Jv. Zonač
Ljubljana, Šelenburgove ulice
nasproti glavne pošte.

V najlepšem delu mesta, v bližini
gimnazij in realnega poslopija stanujoča
drugična sprejme

dva dijaka
iz boljše hiše na stanovanje.
Kje — pove upravnistvo „Slov.
Naroda“.
3201 3

Za 16 letnega realca se išče
stanovanje
z dobro hrano
pri poštenu slovenski rodbini.
Ponudbe s prijavo cene naj se
pošljejo na upravnistvo „Slov. Naroda“
pod „realco“.
3309-2

Zidarje in
3269-5 **delavce**
sprejme proti dobri plači
stavbni podjetnik
F. Trumler
arhitekt v Ljubljani, Pred škoščjo
št. 3, I. nadst.

Prodajalko
za špecerijo, zmožno slovenskega in
nemškega jezika, izurjeno in sgo-
vorno (prednost imajo tudi železninske
stroke vajene), dalje poštenega,
čvrstega
hišnega blapca
sprejmeta 3297 2
LEBINER & BERGMANN
trgovina z mešanim blagom v Litiji.

Že od 4 gld. naprej
slive pelerine s kapucami iz
velblodove dlake, dolge
120 cm za dame in gospode.
Največja in najlepša izbira
moške, deške, damske in
dekliške konfekcije
po čudovito nizkih cenah.
Angleško skladišče oblek
O. Bernatovič 3285 3
v Ljubljani, Mestni trg 5.

Čudite se!
600 nakitnih predmetov
samo fl. 1-95.
Prekrasna pozlačena 36-urna pre-
cizna ura na sidro z verižico, natančno
idoča, za kar se 3 leta garantira, mo-
derna svilnata kravata za gospode, 3
najfinejši žepni robci, prstan za gospode
z imit. zlahtnim kamnom, ustnik za
smodke z jantarjem, eleg. broža za dame
(novost), krasno žepno toaletno zrcalo,
usnjata denarnica, žepni nož s pripravo,
1 coli čudovito lepih orijentalnih ovrat-
nih biserov, par masetnih gumbov, 3
naprsni gumbi, 3% double-zlata s patent.
zaklepom, prima nikli, tistnik, par bu-
tonov s similit briljantom s pristnim sre-
brnim kavjem, garant. zelo slično. mičen
album s 36 slikami, najlepšimi na svetu,
3 predmeti za šalo v veselje mladim in
starim, 20 dopisovalnih predmetov, in
še 520 drugih različnih v hiši nepogreš-
ljivih predmetov, skupaj z urved, ki
je sama vredna tega denarja, stane
samo fl. 1-95. Razpošilja proti povzetju
ali če se denar naprej pošlje razpošiljal-
nica 3341
S. Urbach, Krakov št. 363/A.
NB. Če bi ne ugajalo, vrnem denar,
torej riziko izključen.

Učne knjige
za vse srednje in ljudske šole
v najnovejših odobrenih izdajah,
pisalne in risalne ter druge šolske potrebščine
v najboljši kakovosti in po zmernih cenah
priporoča

L. Schwentner
v Ljubljani 3287 3
Prešernove ulice št. 3.

Oznanilo.
Na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani se priče-
šolsko leto za oddelke: šola za obdelovanje lesa, šola za umetno
vezenje in čipkarstvo, javna risarska šola za mojstre in pomočnike,
javna risarska šola za dame
dne 20. septembra 1906.
Na novo vstopajoči učenci in učenke se morajo v spremstvu starišev ali
njih namestnikov zglediti v ravnateljevo pisarno (Stari trg 34, Zatiški dvorec)
dne 17. ali 18. septembra
dopolodne od 9. do 12. ure ali popoldne od 3. do 5. ure.
Šola za obdelovanje lesa ima dveletni pripravljalni tečaj za dečke,
stoječe še v ljudsko-šolski obveznosti. Tečaj pripravlja za vstop v strokovne
oddelke (mizarstvo, strugarstvo, rezbarstvo, kiparstvo in pletarstvo) ali pa za
vstop v katerikoli obrt; v tem slučaju nadomešča spodnje razrede nižje
realke.
Zimski kurzi za stavbne obrtnike (zidarje, tesarje in kamnoseke)
se otvorijo dne 3. novembra. Vpisovanje se vrši zadnje 14 dni pred pričetkom
kurza. Vsak kurz traja 2 zimska semestra. Namen tem oddelkom je pripravljati
obiskovalce za zakonito predpisani mojstrski izpit v navedenih stavbnih strokah.
Sprejemni pogoji: **I. na šoli za obdelovanje lesa:**
A) V pripravljalni tečaj: I. letnik: Dovoljena ljudska šola in starost 12 let
(do 31. decembra 1906). — II. letnik: Znanje učne stvarine I. letnika in
starost 13 let (do 31. decembra 1906).
B) V strokovne oddelke: Dovoljena pripravljalni tečaj ali meščanska šola ali
pa 3 razredi srednje šole (neugodni redi iz latinščine in grščine se ne
vpoštevajo); starost 14 let (do 31. decembra 1906).
C) V pletarski oddelki: dovoljena ljudska šola in starost 14 let.
II. na šoli za umetno vezenje in čipkarstvo: Dovoljena ljudska
šola in starost 14 let, izjemoma že 12 let (do 31. decembra 1906).
III. na obeh javnih risarskih šolah se sprejemajo učenci in učenke
celo šolsko leto, kolikor to dopuščajo prostori.
IV. V zimskih kurzi za stavbne obrtnike se sprejemajo obiskovalci,
ki imajo učni list dotične stavbne obrti in so stari najmanj 18 let.
V Ljubljani, dne 1. septembra 1906. 3114-3
C. kr. ravnateljstvo.

Šolske knjige
nove in antikvarične
za vse šole v predpisanih natisih
priporoča

OTON FISCHER
knjigarna
v Ljubljani, Kongresni trg št. 9
(Tonhalle). 3327-1

Knjigarna
Kleinmayr & Bamberg
v Ljubljani, Kongresni trg 2
priporoča svojo

popolno zalogo
vseh na tukajšnjih in zunanjih učiliščih, zlasti na tukajšnji c. kr. I. in II. dr.
gimnaziji, c. kr. d-ž. višji realni in c. kr. moškem in ženskem učiteljsku na-
pravnih, ljudskih in meščanskih šolah uvedenih

šolskih knjig
najnovejših izdaj v sešitkih in stanovitnih
šolskih vezbah po najnižjih cenah
Zaznamki uvedenih učnih knjig se oddajajo zastoj. —
Ljubljanski šolski koledar 2 vin. 3286 3

Gričar & Mejač, Ljubljana, Prešernove ulice št. 9
priporočata svojo popolnoma na novo sortirano 3139-4

zalogo oblek za gospode, dečke in otroke
osobito zelo praktične obleke za šolarje, trpežne in po ceni; kakor tudi
mične novosti v konfekciji za dame in deklice.